

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/67/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518203265
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3518203265.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyihovo a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovcej veci starostlivosti súdu o Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, do plnoletosti zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov: H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. S. nad I., Z. H. XXXX/XX, zastúpenou JUDr. L. X., advokátkou so sídlom v G. I. XXX, H., a S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. S. nad I., H. XXX/XX, o zvýšenie výživného, na odvolanie matky dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 29. apríla 2019, č.k. 6P/57/2018-129, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej zvýšil vyživovaciu povinnosť matky na (v tej dobe) maloletú Y. zo sumy 30 eur na sumu 75 eur mesačne od 08.10.2018, ktoré výživné je matka povinná zasielať k rukám otca dieťaťa vždy do 20. dňa v mesiaci vopred. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 08.10.2018 do 30.04.2019 vo výške 304,50 eur súd povolil matke splácať v mesačných splátkach po 20 eur, ktorú sumu je povinná platiť spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkom straty výhody splátok. Súd vo zvyšku návrh otca na zvýšenie výživného zamietol. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 8P/86/2015-68 zo dňa 31.05.2016 v časti výživného na mal. dieťa. Zároveň súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 až 6, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 2, § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine a výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že od posledného rozhodnutia o výživnom sa zmenili pomery na strane všetkých účastníkov konania. Súd uviedol, že maloletá študovala v šk. roku 2018/2019 druhý ročník strednej školy v Bratislave, teda mimo bydliska, je vekovo staršia, fyzicky vyspelejšia. Má zvýšené náklady s bývaním na internáte, so stravou s cestovným z Nového Mesta n./V. do Bratislavy a späť. Ako kardiologická pacientka má náklady na kontroly a lieky. Otcovi sa mierne zvýšil príjem, matke sa príjme znížil, avšak z dôvodov na jej strane. Súd poukázal na to, že matka začala podnikať, pričom jej príjmy z podnikania sú veľmi nízke. Nepodniká v odbore, v akom získala vzdelanie (je vyučená kaderníčka). Posledný pracovný pomer skončila matka ku dňu 30.06.2016 dohodou, pričom podľa vyjadrenia bývalého zamestnávateľa by v roku 2018 dosiahla priemerný zárobok 529,37 eur a v roku 2019 by tento dosiahla v sume 566,57 eur. Súd uviedol, že napriek tvrdeniu matky, že došlo k zmene pomerov u nej tým, že jej mal. deti - U. a U. nastúpili do základnej školy, keď v čase poslednej úpravy boli škôlkari, preto nevidela priestor na zvýšenie výživného, prípadne maximálne na sumu 35 eur, bol opačného názoru. Hoci má otec vyšší príjem ako matka a menej vyživovacích povinností, podľa názoru súdu z predpokladaného príjmu u zamestnávateľa, u ktorého by neskončila pracovný pomer, by bola schopná platiť na mal. Y. výživné vo

výške 75 eur mesačne, a to s poukazom na jej súčasné potreby ako študentky strednej školy, študujúcej mimo miesta trvalého pobytu. Ďalej súd uviedol, že má pochybnosti o skutočných príjmoch matky, keď pri tak malom príjme, aký dosahuje, naďalej v uvedenej oblasti (realitný maklér) podniká. Podľa súdu je možné, že príjem matky je podstatne vyšší ako deklarovala. Pokiaľ ide o náklady s bytom, súd mal za to, že na týchto by sa mal podieľať aj priateľ matky, ktorý s ňou v byte býva. Súd nepovažoval za dôvodné zohľadňovať príjem syna účastníkov S., keď tento nebol preukázaný, a keby aj tento príjem mal, vzhľadom k tomu, že je študentom a nie je schopný sám sa živiť, mohol by pracovať maximálne brigádnicky a daný príjem by nebolo možné zohľadňovať ako príjem v spoločnej domácnosti otca dieťaťa. Súd po vykonanom dokazovaní zvýšil vyživovaciu povinnosť matky na mal. Y. zo sumy 30 eur na 75 eur mesačne s účinnosťou odo dňa podania návrhu otcom. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 08.10.2018 do 30.04.2019 vo výške 304,50 eur (keď za toto obdobie mala matka zaplatiť 507,50 eur a zaplatila 203 eur, rozdiel potom predstavuje nedoplatok na zročnom výživnom) súd povolil matke splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Pokiaľ sa otec domáhal zvýšenia výživného nad sumu 75 eur (na sumu 150 eur mesačne), vo zvyšku návrh otca zamietol ako nedôvodný. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania súd odôvodnil ust. § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie matka maloletého dieťaťa, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že jej súd zvýši vyživovaciu povinnosť na mal. Y. na sumu 50 eur mesačne s tým, že nedoplatok na zročnom výživnom jej bude umožnené splácať v mesačných splátkach po 10 eur. Súd podľa nej nesprávne posúdil jej finančnú situáciu. Zdôraznila, že má dve ďalšie vyživovacie povinnosti k mal. deťom H., U., narodenej v roku XXXX a ku U., narodenému v roku XXXX, na ktoré ich otec platí výživné spolu v sume 280 eur mesačne. Jej príjem ako SZČO bol vo výške, ako je uvedené v daňovom priznaní za rok 2018. Podľa nej súd nesprávne vychádzal z potenciality jej príjmu, keď pracovný pomer skončila dohodou z dôvodu, že zamestnávateľ jej nechcel poskytovať voľno k jej často chorým deťom a ponúkol jej aj odstupné. Predpokladaný príjem by ňou nebol dosiahnuteľný, keďže časť príjmu tvoril aj dochádzkový bonus, keď nesmela v zamestnaní vynechať ani jeden deň, čo pri 2 deťoch nebolo možné. Po vyčerpaní podpory počas 6 mesiacoch jej bola ponúknutá možnosť získať príspevok na rozbehnutie podnikania. Keďže jej partner bol už dlhší čas realitným maklérom a mohol ju zaučiť, rozhodla sa pre podnikanie v tejto oblasti. Môže sa tak venovať svojim mal. deťom a príp. sa o ne starať v čase choroby. Nie je pre ňu možné, podľa odporúčania kolízneho opatrovníka, nájsť si ihneď prácu na jednu zmenu, keďže pri poskytnutí príspevku na podnikanie musí prevádzkovať živnosť min. 3 roky (ktoré ešte neuplynuli) a keďže už tak v minulosti pracovala, mala by opätovne problém so starostlivosťou o deti. Na podnikanie vo vyštudovanom odbore kaderničky nespĺňa podmienku dĺžky praxe a nemá na podnikanie ani finančné prostriedky. Uviedla, že chápe, že náklady na výživu mal. Y. sa zvýšili, ale otec vždy tvrdil, že dcéru finančne zvládne a zabezpečí ju lepšie ako ona. Keď mohla, vždy dcére pomohla - zakúpila jej chladničku na internát v sume 96 eur, zakúpila jej letenku do Londýna v sume 100 eur, keď s ňou išla k svojej sestre, kúpila jej oblečenie, čo nebolo ani zohľadnené pri výpočte zročného výživného. Tiež dcére darovala notebook a mobilný telefón. Dodala, že zvýšením výživného dôjde k ohrozeniu výživy jej dvoch mal. detí, pričom takmer plnoletá Y., na rozdiel od jej mal. detí, si má možnosť napr. počas prázdnin privyrobitť.

3. K podanému odvolaniu matky mal. dieťaťa sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť v celom rozsahu. Uviedol, že matka má vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi S. a aj k mal. U. a mal. U., na ktoré dve deti ich otec platí výživné spolu v sume 280 eur mesačne. Mal. Y. je vo veku 17. rokov, kedy by matke prislúchalo platiť výživné vo vyššej sume ako 75 eur mesačne. Doposiaľ matka platila výživné v sume 30 eur mesačne, čo nemohlo pokryť ani najnutnejšie potreby maloletej. V januári 2020 Y. dovŕši plnoletosť a ani matkou navrhované výživné vo výške 50 eur mesačne nezodpovedá veku a potrebám tohto dieťaťa.

4. K odvolaniu matky otec uviedol, že žiada rozsudok potvrdiť. Poukázal na to, že v čase, keď mala mal. Y. 13 rokov a navštevovala ZŠ, bola matka zaviazaná platiť na jej výživu 30 eur mesačne. Medzičasom sa výrazne zmenili pomery na všetkých stranách. Matka pracuje ako realitný maklér, mal. Y. študuje 3. ročník strednej školy v Bratislave, čím jej nepochybne vzrástli náklady na štúdium, ale aj na hygienické a osobné potreby, keďže o krátky čas bude plnoletá. Predložil vyčíslené náklady mal. Y. (spojené len so začiatkom školského roka), pričom iba za internát platí mesačne 50 eur, ďalej stúpla strava od septembra 2019 z 80 eur na 110 eur mes., električenka 13 eur/mes., kaucia školy 10 eur, príspevok ZRPŠ 50 eur,

grafický tablet cca 100 eur, potrebný v 3 až 4 ročníku, bežné školské potreby cca 70 eur, vreckové 50 eur, oblečenie 50 eur.

5. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. Odvolací súd preskúmal všetky námietky, ktoré boli v odvolaní matkou maloletého dieťaťa vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie. Matka v odvolaní neuviedla žiadne podstatné skutočnosti, ktoré by mohli prívodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v tom zmysle, že by nebolo dôvodné vyhovieť návrhu otca na zvýšenie výživného na sumu 75 eur mesačne.

7. V zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, či už na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Rozumieme ňou takú zmenu v pomeroch subjektov právneho vzťahu, ktorá výrazne ovplyvňuje ich majetkové pomery a príjmy, resp. výdavky na potreby. Pri posudzovaní, či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti uvedených v ust. § 62 Zákona o rodine. V prípade, ak súd zistí významnú zmenu v pomeroch rodičov alebo detí, existujúcu úpravu výživného zmení.

8. Pri porovnaní pomerov v čase predchádzajúcej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 31.05.2016, č.k. 8P/86/2015-68, ktorým súd zveril mal. Y. do osobnej starostlivosti otca a matke bola uložená povinnosť platiť na výživu mal. Y. sumu 30 eur mesačne od 17.09.2015 bolo zistené, že v tom čase mala mal. Y. 14 rokov, navštevovala 8. ročník ZŠ, matka dosiahla za rok 2015 priemerný zárobok 316,91 eur (správne v sume 424,04 eur, keď z pracovného pomeru mala celoročný príjem 4346,91 eur a z nemocenských dávok a ošetrovného v sume 741,60 eur, čo je spolu 5088,51 eur), v mesiacoch február 2016 mala príjem 510,98 eur, v mesiaci marec 2016 mala príjem 890,59 eur, keď jej bola vrátená daň za rok 2015 v sume 353,10 eur, v mesiaci apríl 2016 mala príjem 632,68 eur. Otec dosiahol za rok 2015 priemerný zárobok 947,66 eur, za mesiac január 2016 mal príjem 874,93 eur, za mesiac február 2016 v sume 891,68 eur a za mesiac marec 2016 v sume 956,24 eur. Obaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi S., študujúcemu na strednej škole v Ružomberku. Matka mala dve ďalšie vyživovacie povinnosti, a to k mal. U., nar. XXXX a k mal. U., nar. XXXX, na ktoré ich otec platil výživné po 90 eur mesačne na každé dieťa.

9. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie mal. Y. navštevovala druhý ročník Strednej odbornej školy polygrafickej v G., v súčasnosti v šk. roku 2019/2020 navštevuje tretí ročník a ku dňu 02.01.2020 nadobudla Y. plnoletosť. Je tak zrejmé, že jednak uplynutím doby, ako aj nástupom mal. na stredný typ školy mimo miesta bydliska, nastala podstatná zmena pomerov na strane dieťaťa, a to v každej oblasti ich uspokojovania. Náklady na výživu v súčasnosti už plnoletej študentky strednej školy v porovnaní s nákladmi 14 ročnej žiačky ZŠ sú nepochybne vyššie, a to jednak náklady spojené so stravou, oblečením, hygienickými potrebami, ale najmä so štúdiom na type strednej školy mimo bydliska, keď býva na internáte, za ktorý platí, hradí si cestovné z miesta bydliska do Bratislavy a späť, vrátane električky v Bratislave, chodí na doučovanie angličtiny, má náklady s kardiologickými kontrolami a liekmi.

10. Rodičia mali v šk. roku 2018/2019 naďalej vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi S., ktorý navštevoval tretí maturitný ročník SOŠ v N. Y., matka vo výške 30 eur mesačne. Matka býva v spoločnej domácnosti s partnerom Y. I. v prenajatom byte (zálohovo nájomné, teplo a voda 177 eur/mes.). V byte býva aj s mal. deťmi - mal. U. (v šk. roku 2018/2019 druhý ročník ZŠ) a mal. U. (v šk. roku 2018/2019 prvý ročník ZŠ), ku ktorým má ich otec (G. H.) vyživovaciu povinnosť, s účinnosťou od októbra 2016 zvýšenú zo sumy 90 eur na sumu 140 eur mesačne na každé dieťa. Posledný pracovný pomer matka ukončila dohodou ku dňu 30.06.2016 v spoločnosti V. D., s.r.o., so sídlom v J. S. nad I.. V prípade, že by matka naďalej pracovala u tohto zamestnávateľa, v roku 2018 by dosiahla priemerný mesačný zárobok 529,37 eur vrátane daňových bonusov na deti a v roku 2019 by dosiahla priemerný mesačný zárobok 566,57 eur vrátane daňových bonusov na deti. V súčasnosti matka (od októbra 2017), tak ako jej partner,

podnikajú (sú SZČO) v realitnej oblasti. Matka mala za rok 2018 príjem zo živnosti 4.304 eur, čo je v priemere 358 eur mesačne, z čoho odvádza odvody zdravotnej poisťovni. Príjem matkinho partnera zo živnosti za rok je cca 310 eur, z čoho taktiež hradí odvody do zdravotnej poisťovne. S partnerom matka vlastní od novembra 2017 (každý v 1) nehnuteľnosť (záhradu o výmere 521 m²). Matka má náklady súvisiace so stravou, vrátane školskej, s ošatením, družinou, hradí poplatky za telefóny, internet, TV, hygienické potreby, relax a pod. Hradí splátku úveru na bývanie vo výške 202 eur, údajne z minulého vzťahu. Dcére Y. zaplatila letenku do Londýna v sume 100 eur, keď boli spolu navštíviť matkinu sestru, na internát jej zakúpila chladničku v hodnote 96 eur.

11. Otec naďalej býva s plnoletým synom S. a už plnoletou dcérou Y. v 3-izbovom byte v Bratislave, ktorého je výlučným vlastníkom. Hradí náklady súvisiace s bývaním, so stravou a ostatnými nevyhnutnými potrebami, potrebnými pre bežný život celej rodiny (ošatenie, obuv, hygiena, strava, cestovné, relax). Otec dieťaťa dosiahol za rok 2018 priemerný mesačný zárobok 1.032,57 eur, za prvé tri mesiace roku 2019 1.096,33 eur.

12. V danom prípade je potrebné konštatovať, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania, a to najmä na strane v súčasnosti už plnoletej Y. v súvislosti s jej návštevou strednej školy mimo bydliska (v Bratislave), keď býva na internáte, za ktorý platí, hradí si celodennú stravu, hradí cestovné z bydliska na internát a späť a električku v Bratislave. Jej náklady sa zvýšili aj v súvislosti s vyšším vekom a fyzickým rastom a nárastom nákladov aj na jej zabezpečenie školských potrieb, mimoškolských aktivít. Otcovi dieťaťa sa zvýšil príjem a k zvýšeniu príjmu došlo aj u matky dieťaťa. Napriek tomu, že v súčasnosti je matka dieťaťa SZČO a podniká s partnerom v oblasti realít, súd prvej inštancie u nej správne vychádzal z predpokladaného príjmu, ktorý by dosahovala u posledného zamestnávateľa, s ktorým k 30.06.2016 skončila pracovný pomer dohodou. Neobstojí pritom námietka matky, že v podstate musela skončiť pracovný pomer, keďže deti boli často choré a zamestnávateľ jej nechcel poskytovať voľno. Takýto postup matky nemožno vzhľadom k následkom jej úkonu vyhodnotiť inak, ako že sa sama vzdala bez dôležitého dôvodu jej príjmu. Za daného stavu je bez právnej relevancie následná situácia matky po skončení pracovného pomeru dohodou (evidencie na úrade práce po dobu 6 mesiacov, využitie príspevku na podnikanie a nemožnosť sa zamestnať inde z dôvodu neuplynutia nepretržitej doby 3 rokov podnikania pri poskytnutí príspevku na podnikanie). Na povinnosti matky platiť vyššie výživné na dcéru Y. nemá vplyv ani matkou tvrdená zmena pomerov u jej mal. detí - U. a U., ku ktorým mala vyživovaciu povinnosť aj v čase predchádzajúcej úpravy výživného k dcére Y., i keď boli vtedy škôlkari a v súčasnosti chodia do základnej školy, keď u týchto detí došlo medzičasom aj k zvýšeniu výživného zo strany ich otca u každého zo sumy 90 eur na sumu 140 eur mesačne, pričom ide o deti vo veku 9 a pol a 8 rokov (a ich nevlastná, v súčasnosti už plnoletá sestra Y. mala doposiaľ určené výživné zo strany ich matky vo výške 30 eur mesačne). Podľa názoru odvolacieho súdu je za daného stavu nedôvodná námietka matky o ohrození výživy jej mladších dvoch detí. V súčasnosti navyiac matka už nemá vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu plnoletému dieťaťu - synovi S., určenú vo výške 30 eur mesačne, keď v šk. roku 2018/2019 navštevoval maturitný ročník strednej školy.

13. Berúc v úvahu všetky uvedené skutočnosti, záver súdu prvej inštancie o tom, že matka dieťaťa je schopná s poukazom na jej predpokladaný príjem a celkové pomery platiť výživné na Y. v sume 75 eur mesačne, bol správny. Otec dieťaťa pri jeho vyššej životnej úrovni v porovnaní s matkou dieťaťa zabezpečuje všetky potreby dcéry Y., ktoré výživným od matky boli pokryté iba v zanedbateľnom rozsahu. Skutočnosť, že otec má v porovnaní s matkou vyššiu životnú úroveň, nemôže byť na úkor samotnej výšky výživného, ktorá je matke určená súdom v rámci jej povinnosti podieľať sa na nákladoch na výživu jej dieťaťa. Správne súd prvej inštancie, s poukazom na konštatované pomery matky a jej potencionálny príjem, rozhodol aj spôsobom zaplataenia vyčísleného nedoplatku na zročnom výživnom v splátkach po 20 eur mesačne. Ani odvolací súd nepovažoval za dôvodné zohľadniť matkou zakúpenú chladničku dcére v sume 96 eur a letenku do Londýna v sume 100 eur pri výpočte zročného výživného, keď išlo nepochybne o dary dcére, keď napr. pobytu v Londýne sa zúčastnila aj samotná matka dieťaťa a o takéto dary išlo aj v prípade notebooku a mobilného telefónu, ako aj samotná matka uvádza v odvolaní.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď odvolacie námietky matky nepovažoval za dôvodné.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu podľa § 370 a nasl. CMP.